

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 22C/42/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1421201951
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Matayová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2021:1421201951.1

Uznesenie

Okresný súd Bratislava IV v právnej veci žalobkyne: G.. C. D., U.. XX.XX.XXXX, R. L. X/A, XXX XX R., zastúpená: Mgr. Toni Khuri, advokát, Dlhé Diely II/13, 841 04 Bratislava, proti žalovanému: D. B., U.. XX.XX.XXXX, R. XXX XX L., o žalobe na obnovu konania, takto

rozhodol:

Súd žalobu na obnovu konania vedeného na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 4C 4/2018 o d m i e t a.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručенou súdu dňa 29.07.2021, sa žalobkyňa domáhala obnovy konania vedeného tunajším súdom pod sp. zn. 4C 4/2018. Žalobu na obnovu konania odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 18.09.2019, sp. zn. 4C 4/2018 bola zaviazaná zaplatiť žalovanému (tam v postavení žalobcu) sumu 2.500,- Eur. Predmetný rozsudok bol vydaný pre zmeškanie a nadobudol právoplatnosť dňa 30.11.2019 a vykonateľnosť dňa 04.12.2019. O existencii rozsudku sa žalobkyňa dozvedela pri vybavovaní iných záležitostí na exekútorskom úrade súdneho exekútora G.. C. H. so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava. Na základe uvedených skutočností sa obrátila na okresný súd so žiadosťou o nahliadnutie do spisu, čo jej však nebolo hneď umožnené z dôvodu, že spis bol archivovaný a keď už mohla do spisu nahliadnuť, vstúpili do účinnosti opatrenia súvisiace s pandémiou spôsobenou novým koronavírusom a bolo jej oznámené, že toho času až do odvolania si spis nemôže naštudovať. Začiatkom mája 2021 bol spis odkopírovaný a odovzdaný žalobkyňi. Po naštudovaní spisu žalobkyňa zistila, že žalovaný (vystupujúci v konaní 4C 4/2018 v pozícii žalobcu) niektoré skutočnosti a dôkazy zatajil. Žalobkyňa preto podala túto žalobu na obnovu konania v zmysle § 379 písm. a/ CSP, pretože sú tu „skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy týkajúce sa strán a predmetu pôvodného konania, ktoré ten, kto podal žalobu na obnovu konania, bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak pre neho môžu privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci“. Žalobkyňa bez svojej viny nemohla použiť dôkazy v pôvodnom konaní, nakoľko zo subjektívnych a objektívnych dôvodov sa často zdržiavala mimo adresy svojho bydliska a preto nemohla prevziať písomnosti súdu v napadnutej veci (dcéra žalobkyne bola veľmi často chorá a žalobkyňa ju musela sprevádzať po vyšetreniach). Žalobkyňa od roku 2003 ako komerčná právnička a následne ako advokátka zastupovala žalovaného proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom obrany Slovenskej republiky vo veci náhrady škody za spôsobenú bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Žalobkyňa so žalovaným mali podpísanú zmluvu o poskytnutie právnej pomoci zo dňa 30.06.2003, na základe ktorej mala žalobkyňa nárok na paušálnu odmenu vo výške 20% zo sumy získanej pre klienta za poskytnutú právnu pomoc podľa čl. I. zmluvy, a to v prípade plného i čiastočného úspechu klienta vo veci. Okresný súd Bratislava III uznesením zo dňa 22.05.2013, č.k. 8C 30/1999-462 priznal klientovi sumu vo výške bolestného 96,25 Eur a náhrady škody za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 15.000,- Eur. Žalobkyňa teda vymohla pre žalovaného sumu 15.096,25 Eur a na základe dohody o poskytovaní právnej pomoci mala mať nárok na odmenu vo výške 20% z vymožennej sumy, t.j. 3.019 Eur. Uvedená odmena podľa dohody žalobkyne a žalovaného mala byť započítaná v časti voči dlhu žalobkyne od otca žalovaného, ktorý bol vo výške 500,- Eur. Na záver je treba spomenúť, že žalobkyňa mala požičané peniaze od otca žalovaného a nie od žalovaného

a podľa napadnutého rozsudku žalobca bol niekto iný ako veriteľ, teda subjekt, ktorý bol bez aktívnej legitímácie. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa žiadala, aby súd povolil obnovu konania vedeného na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 4C 4/2018. Súčasne navrhla, aby po prejednaní veci súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

2. Z obsahu pripojeného spisu sp. zn. 4C 4/2018 súd zistil, že konanie skončilo rozsudkom pre zmeškanie zo dňa 18.09.2019, č.k. 4C 4/2018-94, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.11.2019 a vykonateľnosť dňa 04.12.2019. Následne vyššia súdna úradníčka vydala uznesenie o výške trov konania zo dňa 05.05.2020, č.k. 4C 4/2018-102, ktoré si žalovaná (vystupujúca v konaní o obnove konania v pozícii žalobkyne) prevzala dňa 18.05.2020. Následne žalovaná bola dňa 23.11.2020 nahliadnuť do súdneho spisu 4C 4/2018 a bola jej vyhotovená fotokópia celého spisu (v počte listov 105 x + 40x) tak ako to vyplýva z č.l. 106.

3. Podľa § 397 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) proti právoplatnému rozsudku je prípustná žaloba na obnovu konania, ak

a) sú tu skutočnosti rozhodnutia alebo dôkazy týkajúce sa strán a predmetu pôvodného konania, ktoré ten, kto podal žalobu na obnovu konania, bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci,

b) možno vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre stranu priaznivejšie rozhodnutie vo veci,

c) bolo rozhodnuté v neprospech strany v dôsledku trestného činu sudcu, iných subjektov konania alebo inej osoby zúčastnenej na konaní,

d) Európsky súd pre ľudské práva rozhodol alebo dospel vo svojom rozsudku k záveru, že rozhodnutím súdu alebo konaním, ktoré mu predchádzalo, boli porušené základné ľudské práva alebo slobody strany a závažné dôsledky tohto porušenia neboli odstránené priznaným spravodlivým zadosťučinením,

e) je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie, Rady Európskej únie alebo Komisie, ktoré je pre strany záväzné, alebo

f) možnosť jeho preskúmania vyplýva z osobitného predpisu v súvislosti s uznaním alebo výkonom rozhodnutia slovenského súdu v inom členskom štáte Európskej únie.

4. Podľa § 403 ods. 1 CSP žaloba na obnovu konania sa podáva v lehote troch mesiacov, odkedy sa ten, kto podal žalobu na obnovu konania, mohol dozvedieť o dôvode obnovy, alebo odo dňa, keď ho mohol uplatniť.

5. Podľa § 403 ods. 2 CSP, žaloba na obnovu konania sa podáva najneskôr v lehote troch rokov od právoplatnosti rozhodnutia.

6. Podľa § 404 CSP za splnenia podmienok podľa § 403 ods. 1 po troch rokoch od právoplatnosti rozhodnutia možno podať žalobu na obnovu konania, ak

a) bol trestný rozsudok, na podklade ktorého sa v civilnom súdnom konaní priznalo právo, bol neskôr podľa trestnoprávnych predpisov zrušený,

b) nové dôkazy súvisia s novými vedeckými metódami, ktoré v pôvodnom konaní nebolo možné použiť, alebo

c) ide o dôvody obnovy konania uvedené v § 397 písm. c) až e).

7. Podľa § 413 ods. 1 CSP súd uznesením odmietne žalobu na obnovu konania, ak

a) bola podaná oneskorene,

b) bola podaná neoprávnenou osobou,

c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustná,

d) ide o dôvod uvedený v § 129 alebo

e) je zjavne nedôvodná.

8. Podľa § 413 ods. 2 CSP ak sa postupuje podľa odseku 1, žalobu na obnovu konania netreba doručovať ostatným subjektom na vyjadrenie.

9. Podľa § 8 písm. a/ zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (v znení účinnom od 19.01.2021) lehoty ustanovené právnymi predpismi v

súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú.

10. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony ustanovenie § 8 písm. a) platí rovnako aj pre lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania a stranami v konaní; v trestnom konaní to platí len o lehote na podanie opravného prostriedku pre obvineného, jeho obhajcu, poškodeného a zúčastnenú osobu.

11. Predpokladom toho, aby súd pripustil obnovené konanie vo veci, v ktorej už raz právoplatne rozhodol, je splnenie všetkých zákonných podmienok upravených v príslušných ustanoveniach § 397 až 408 CSP. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má povahu výnimky zo zásadnej nezmeniteľnosti právoplatného súdneho rozhodnutia a vzhľadom na prelomenie zásady *res iudicata*, ktorá zabezpečuje právnu istotu strán sporu, je jeho prípustnosť vo viacerých smeroch obmedzená. V konaní o povolenie obnovy konania zákon rozoznáva dve fázy, pričom v prvej fáze sa súd zaoberá len formálnymi otázkami prípustnosti povolenia obnovy konania. Súd preskúmava splnenie procesných podmienok, ako predpokladov pre povolenie obnovy konania, t. j. či žalobu o povolenie obnovy konania podala oprávnená osoba, či smeruje voči rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť žalobou na obnovu konania, teda či je prípustná, ďalej či bola dodržaná lehota na podanie žaloby (a to tak subjektívna, ako aj objektívna prekluzívna lehota) a či je daný niektorý z konkrétne taxatívne stanovených zákonných dôvodov prípustnosti obnovy konania. Až v druhej fáze po povolení obnovy konania súd skúma, či je žaloba o obnovu konania opodstatená aj z materiálnych dôvodov a teda, či v obnovenom konaní súd rozhodol vecne správne a zákonne. Prísnosť a striktnosť úpravy obnovy konania nie je samoučelná, zrejším záujmom a snahou zákonodarcu bolo prispievať k zachovaniu právnej istoty a pripustiť výnimku zo zásady nezmeniteľnosti už raz právoplatne rozhodnutej veci len výnimočne, za predpokladu naplnenia konkretizovaných špecifických podmienok. Túto koncepciu je nevyhnutné mať na zreteli v prípade pripustenia, že je v danom prípade taký dôvod, pre ktorý je namieste povoliť obnovu konania. I pokiaľ by bola naplnená niektorá zo zákonných materiálnych podmienok prípustnosti obnovy konania, je nevyhnutné vysporiadať sa ako s prvoradou a zásadnou otázkou včasnosti podania žaloby na obnovu konania, teda mať za nesporné a v konaní preukázané, že žaloba bola oprávnenou osobou podaná v lehote upravenej v ustanovení § 403 ods. 1 a 2 CSP.

12. Objektívnou podmienkou prípustnosti žaloby na obnovu konania je teda zachovanie zákonných lehôt, ktoré CSP pre podanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku predpisuje. Zákon ustanovuje objektívnu lehotu troch rokov, ktorej začiatok je stanovený právoplatnosťou napádaného rozhodnutia a subjektívnu lehotu troch mesiacov, ktorej začiatok je stanovený subjektívnym okamihom, keď sa oprávnený subjekt mohol dozvedieť o dôvode na obnovu konania. V každom jednotlivom prípade musia byť zásadne zachované obidve lehoty, čiže musí dôjsť k podaniu žaloby na obnovu konania do troch mesiacov od kedy sa strana o existencii konkrétneho dôvodu dozvedela a zároveň nie neskôr než tri roky po právoplatnosti rozhodnutia, pričom odpustenie zmeškania lehoty nie je prípustné. Len v taxatívne uvedených prípadoch v § 404 CSP zákon pripúšťa, aby žaloba na obnovu konania bola podaná aj po uplynutí trojročnej objektívnej lehoty.

13. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu 29.07.2021 domáhala obnovy konania, ktoré bolo právoplatne skončené rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 18.09.2019, č.k. 4C 4/2018-94, ktorým bola zaviazaná za zaplatenie sumy 2.500,- Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nadobudlo právoplatnosť dňa 30.11.2019. Je teda zrejme, že žalobkyňa podala žalobu na obnovu konania v rámci trojročnej objektívnej lehoty, pričom však bolo potrebné skúmať, či dodržala aj subjektívnu trojmesačnú lehotu v zmysle § 403 ods. 1 CSP. Žalobkyňa v konaní tvrdila, že o uvedenom rozsudku nadobudla vedomosť pri vybavovaní iných záležitostí na exekútorskom úrade súdneho exekútora G.. C. H. a následne keď sa pokúšala nahliadnuť do súdneho spisu tunajšieho súdu, toto jej nebolo umožnené najskôr preto, že spis bol archivovaný a neskôr vstúpili do platnosti opatrenia spojené so šírením koronavírusu, a preto až začiatkom mája 2021 zistila po naštudovaní spisu, že v konaní vedenom pod sp. zn. 4C 4/2018 neboli predložené všetky skutočnosti a dôkazy, ktoré mohli privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Súd sa však s uvedeným tvrdením žalobkyne nestotožnil.

14. V danom prípade súd dospel k záveru, že žalobkyňa podala žalobu po uplynutí subjektívnej trojmesačnej lehoty v zmysle § 403 ods. 1 CSP odkedy sa mohla dozvedieť o dôvode obnovy, alebo odo dňa, keď ho mohla uplatniť. V tomto smere z obsahu pripojeného spisu sp. zn. 4C 4/2018 vyplýva, že žalobkyňa sa o rozsudku okresného súdu zo dňa 18.09.2019, č.k. 4C 4/2018-94, prvýkrát mohla dozvedieť z uznesenia vydaného vyššou súdnou úradníčkou, ktorým rozhodla o výške trov konania zo dňa 05.05.2020, č.k. 4C 4/2018-102, ktoré žalobkyňa aj sama prevzala dňa 18.05.2020, kde sa v úvode odôvodnenia uvádza: „Súd rozsudkom č.k. 4C/4/2018-94 zo dňa 18.09.2019, právoplatným 30.11.2019 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.500,- Eur a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% v zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku.“ Následne sama žalobkyňa navštívila infocentrum tunajšieho súdu dňa 23.11.2020, kde si nechala vyhotoviť fotokópiu celého súdneho spisu 4C 4/2018 tak, ako to vyplýva z čl. 106. Je teda zrejmé, že minimálne počnúc týmto dňom mala žalobkyňa presnú vedomosť o tom, čo bolo predmetom sporu, ako súd vo veci rozhodol a nič jej nebránilo podať žalobu na obnovu konania v rámci trojmesačnej subjektívnej lehoty v zmysle § 403 ods. 1 CSP. Pokiaľ tak urobila až dňa 29.07.2021, žalobu na obnovu konania podala oneskorene.

15. V tomto smere súd konštatuje, že počnúc dňom nasledujúcim po naštudovaní spisu (24.11.2020) žalobkyňa začala plynúť subjektívna trojmesačná lehota na podanie žaloby na obnovu konania (ktorá by uplynula 24.02.2021), pričom táto bola s poukazom na prerušené lehoty v súvislosti s ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony prerušená v období od 19.01.2021 do 28.02.2021 (o 41 dní), avšak napriek tomu subjektívna lehota na podanie žaloby na obnovu konania žalobkyňa uplynula dňa 06.04.2021. Pokiaľ teda žalobkyňa podala žalobu na obnovu konania až dňa 29.07.2021, súd dospel k záveru, že žaloba na obnovu konania bola podaná oneskorene, súd preto v zmysle § 413 ods. 1 písm. a) CSP uznesením túto žalobu odmietol.

16. Na viac súd považuje za potrebné uviesť, že žalobkyňa ani nepreukázala ňou deklarované skutočnosti, t.j. že by sa v čase doručovania žaloby ako aj rozsudku v konaní vedenom pod sp. zn. 4C 4/2018 skutočne nezdržiavala na adrese svojho trvalého pobytu z dôvodov, ktoré uvádzala (teda poskytovania doprovodu svojej dcéry na lekárske vyšetrenia), a teda tieto skutočnosti jej bránili si vyzdvihnúť súdne zásielky aj počas 18-dňovej úložnej doby na pošte, ktoré okolnosti jej napokon mali brániť predložiť v konaní dôkazy doložené v rámci žaloby na obnovu konania.

17. Súd nerozhodol o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania z nasledovných dôvodov: Vo všeobecnosti v zmysle § 262 ods. 1 CSP je povinnosťou súdu rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. To však neplatí (aj keď z doslovného textu zákona to nevyplýva) v prípade odmietnutia žaloby na obnovu konania ako oneskorene podanej, keď sa konanie nachádza v počiatočnom štádiu, kedy sa vo veci samej ani nekonalo a za súčasného splnenia podmienky, že žaloba na obnovu konania sa nedoručovala protistrane na vyjadrenie, s protistranou sa nekonalo. V zmysle § 413 ods. 2 CSP, ak žaloba bola odmietnutá z dôvodov uvedených v § 413 ods.1 CSP, z ktorých jedným je aj oneskorené podanie žaloby na obnovu konania, žalobu na obnovu konania netreba doručovať ostatným subjektom na vyjadrenie. Súd prvej inštancie túto možnosť využil a z logiky veci vyplýva, že v takom prípade nedoručoval protistrane ani uznesenie o odmietnutí žaloby na obnovu konania. Ak by bol o nároku na náhradu trov konania v uznesení o odmietnutí žaloby na obnovu konania rozhodol, musel by ho doručiť žalovanému, pretože by bol rozhodol o jeho procesnom nároku. Rozhodovanie o nároku žalovaného na náhradu trov konania za situácie uvedenej vyššie, t.j. že žaloba na obnovu konania bola odmietnutá, nebola doručená na vyjadrenie a tým pádom ani uznesenie o jej odmietnutí, dovtedy teda o konaní žalovaný ani nevedel, bolo by nehospodárne a v rozpore s princípom procesnej ekonomie vyjadreným v článku 17 základných princípov CSP, v zmysle ktorého súd v konaní koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb, pričom v zmysle článku 3 ods. 1 základných princípov CSP každé ustanovenie CSP, t.j. aj ust. § 262 CSP je potrebné vykladať okrem iného v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon (viď rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 28.03.2019, sp. zn. 17Co/28/2019).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava IV (§ 357 písm. c) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).